

De UT-campus als living lab

Achtergrond

De UT heeft een unieke campus, die zij meer dan nu in wil zetten voor haar profilering. De campus als living lab¹, waar onderzoek en innovaties worden getest, gedemonstreerd en toegepast, biedt daarvoor kansen. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om de dienstverlening voor de UT te bundelen en naar een hoger kwaliteitsniveau te tillen: excellente dienstverlening die integrale oplossingen biedt voor medewerkers, studenten en partners van de UT. Hiermee is het ook mogelijk duurzaamheid een zichtbare plek te geven. De campus als living lab is een inspirerende ontmoetingsplek waar gewerkt wordt aan professionele en persoonlijke ontwikkeling. Op deze manier levert de campus een belangrijke bijdrage aan het realiseren van verschillende doelen uit Vision 2020 en het Strategic Business Development Program, o.a. op het gebied van digitalisering, internationalisering en delen van kennis en faciliteiten. Voorbeelden van lopende projecten laten zien dat het begin er al is. In deze notitie staat beschreven hoe dit verder vorm kan krijgen.

Waar staat de Universiteit Twente voor?

De UT is een universiteit die vanuit technologie in een sociale context werkt aan oplossingen voor maatschappelijke problemen: impact! Ontwikkelen en toepassen van (duurzame) innovaties doen wij in nauwe samenwerking met onze omgeving; onderzoek vindt plaats in een economische/maatschappelijke context waarbij overheden en bedrijven belangrijke stakeholders en samenwerkingspartners zijn. We stimuleren onze medewerkers en studenten om daar een actieve rol in te spelen. De UT onderscheidt zich door de praktische toepasbaarheid van haar onderzoek. Dit komt duidelijk tot uiting in de samenwerking met Kennispark Twente en de vele spin offs. In lijn met onze maatschappelijke verantwoordelijkheid streven we er naar om ook onze bedrijfsvoering op een verantwoorde wijze te organiseren. Daarbij willen we zoveel mogelijk gebruik maken van de kennis binnen de universiteit, door samenwerking met onderzoek én onderwijs. Maar ook door nauwe samenwerking met onze spin offs en andere (innovatieve) partners. Hierbij staan onze kernwaarden centraal:

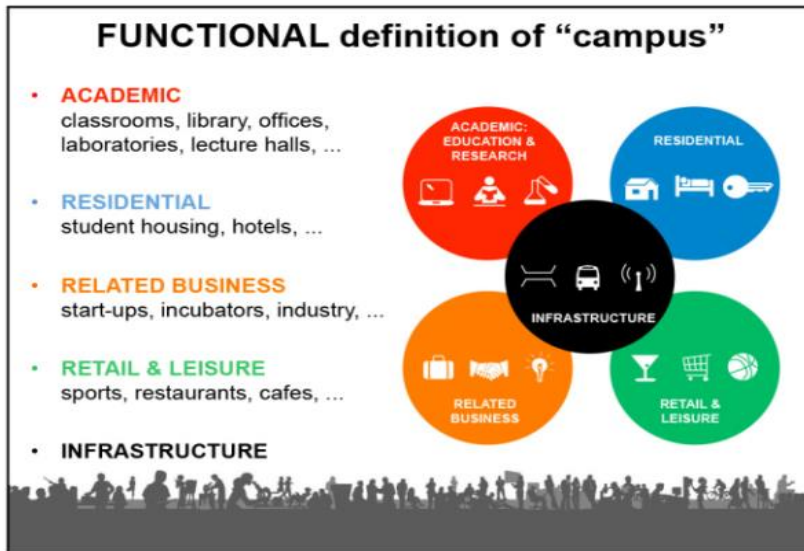
- Maatschappelijke impact: de UT maakt daadwerkelijk een verschil met relevant onderzoek, onderwijs en toepassingen;
- Synergie gedreven; excellent in combinaties: realiseren van excellentie in onderwijs, onderzoek en valorisatie door samenwerking en vernieuwing;
- Ondernemend en pionierend: een cultuur van kennisdelen, creativiteit en het zoeken en verleggen van grenzen;
- Internationaal georiënteerd: opleiden van de global citizens van morgen, ontwikkelen van een aantrekkelijke internationale universiteitsgemeenschap met een grote diversiteit en mobiliteit.

De campus als living lab

Bij de campus als living lab maken we optimaal gebruik van de meerwaarde van onze campus. De campus is als een dorp waarin wordt gewerkt, gewoond en ontspannen, zoals onderstaand figuur weergeeft. Daarom is dit bij uitstek een omgeving waar nieuwe vindingen kunnen worden getoetst en gevalideerd, resultaten getoond en waar mogelijk en zinvol ook toegepast in de eigen bedrijfsvoering.

---

¹ een living lab is een innovatieplatform waarin wetenschap, gebruikers, het bedrijfsleven, en overheidsinstellingen samenwerken aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken, ieder vanuit eigen positionering en doelstellingen. Het is een plek om in een realistische setting nieuwe producten en diensten te testen en te demonstreren. Daarnaast functioneert het als een hands-on ontwikkelplatform.

Naast onderzoek biedt de campus ook mogelijkheden voor valorisatie en als praktijkomgeving voor onderwijsvormen binnen het TOM.

Door allerlei ontwikkelingen wordt de "slag om de student" heviger en vindt deze steeds meer plaats op een internationaal niveau. Met onze campus hebben we een voorsprong op concurrerende universiteiten die niet over een campus beschikken. Een kwalitatief hoog voorzieningenniveau dichtbij de werk- en studieomgeving is een belangrijke keuzefactor voor student én medewerker. Zo worden in bijvoorbeeld de QS Stars ranking ook de faciliteiten beoordeeld.

Het is dus van belang dat we de campus ontwikkelen tot een aantrekkelijke internationale universiteitsgemeenschap, met een groene, duurzame uitstraling. De campus moet maximaal ondersteunend zijn aan de internationale gemeenschap: iedere student en medewerker voelt zich welkom en krijgt de kans zijn talent te ontplooiën. De UT als de "Most Welcome University".

De campus is bij uitstek een plek die gebruikt kan worden als inspirerende ontmoetingsplaats waar samenwerking centraal staat en ruimte is voor vernieuwing, experimenteren, pionieren en het zoeken en verleggen van grenzen; op de campus is te zien wat er op de UT allemaal ontwikkeld wordt.

Door samenwerking met overheid en bedrijven uit de omgeving vergroten we ook de regionale innovatiekracht.

Het [Designlab](#) is een voorbeeld van creatieve, innovatieve en interdisciplinaire samenwerking. Wetenschappers, studenten, bedrijven en overheid werken samen aan maatschappelijke designvraagstukken van vandaag en de toekomst én het lab leidt een nieuwe, unieke generatie designers op.

Doordat vraagstukken steeds complexer worden, wordt samenwerking over instituuetsgrenzen en met verschillende partijen steeds essentiëler. Inhoudelijk, maar ook om alternatieve financieringsbronnen aan te boren, waar de UT steeds meer afhankelijk van wordt.

Het kan hierbij gaan om (EU)-subsidies, maar ook een intensievere samenwerking met bedrijven. Samenwerking met MKB biedt bijvoorbeeld mogelijkheden om innovaties sneller op de markt te krijgen vanwege hun grotere flexibiliteit. Voor verschillende vormen van samenwerking biedt onze

campus een zeer geschikt platform. De UT wil dit beeld van de campus nadrukkelijker neerzetten, wat o.a. ook blijkt uit het aanstellen van een directeur strategische samenwerking. Daarmee wil zij de juiste partners aantrekken waardoor zij een vliegwiel in werking zet.

Doel

Met de campus als living lab wil de UT het volgende bereiken:

- Betere profilering van de UT: “hier wordt gewerkt aan de toekomst”;
- Eenheid van de UT: een UT-community creëren en trots uitstralen;
- Meer (strategische) onderzoeks- en samenwerkingsverbanden realiseren;
- Leveren van een economische en maatschappelijke meerwaarde (door de campus als living lab en UT als launching customer is snellere vertaling van onderzoek naar product mogelijk);
- Betere onderzoeksomstandigheden creëren door ontwikkelen en benutten van partnerships en het faciliteren om oplossingen daadwerkelijk op de campus te toetsen en toe te passen;
- Haar rol als partner in de maatschappelijke en economische ontwikkeling van de regio bestendigen;
- Bijdragen aan de realisering van Vision 2020: maatschappijgericht, versterkende samenwerking, ondernemend en internationaal georiënteerd;
- Bijdragen aan de realisering van het strategic business development program, o.a. samenwerking binnen en buiten de UT, delen van faciliteiten en op andere manieren faciliteren van partners;
- Meer (excellente) studenten en medewerkers werven.

Aanpak

Valideren en demonstreren: Op daken in het O&O-gebied staan PV-opstellingen (zonnecellen). Een deel levert energie voor eigen gebruik, een deel is een “plug & play” opstelling waar de vakgroep OPM het functioneren van de zonnepanelen in relatie tot instraling en spectrale samenstelling van het zonlicht onderzoekt.

De campus en haar omgeving bieden de UT vele mogelijkheden om zich te profileren. De groene, veilige campus met haar voorzieningen is een unieke selling point, zeker voor buitenlandse studenten en medewerkers. Daarnaast is de High Tech, Human Touch benadering sterk; niet alleen vanuit techniek of gedrag- en maatschappijwetenschappen,

maar juist uit een samenwerking tussen beiden, zoekt de UT oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. De campus biedt daarbij een unieke mogelijkheid als testomgeving om onderzoek te **valideren en te demonstreren**.

Binnen de eigen bedrijfsvoering kan en wil de UT als **launching customer** optreden, waarmee een snellere vertaling van onderzoek naar product kan worden gestimuleerd. Korte lijnen tussen de gebruikers op de UT met de ontwikkelaars zorgen dat het product snel kan worden afgestemd op gebruikerservaringen en –wensen, wat bijdraagt aan een versneld ontwikkelproces.

Met de UT als **launching customer** heeft het bedrijf Cooll een subsidie binnen gehaald om een duurzame oplossing voor klimaatbeheersing verder te ontwikkelen voor de markt.

Een ondernemende houding in brede zin van medewerkers en studenten is hierbij van belang. Over de eigen grenzen heen kijken is noodzakelijk

en het ontwikkelen en benutten van partnerships binnen en buiten de UT essentieel. Daarnaast is een goede toegankelijkheid van de UT voor externe partijen van groot belang. Op dit gebied kan de UT haar goede samenwerkingsverbanden in de regio (o.a. Kennispark) en de korte lijnen naar bedrijven in de omgeving inzetten.

Concreet betekent dit dat de UT op drie niveaus (testen, tonen, toepassen) wil insteken:

Het eerste niveau is de campus als living lab. Hierbij **TESTEN** we onderzoek en innovaties in de publieke omgeving. UT en partners werken aan een open innovatieproces waarbij we de resultaten zichtbaar te maken door goede in- en externe communicatie. Door inzet van multidisciplinaire teams stimuleren we co-creatie en kennisuitwisseling. Het living lab zorgt voor een snelle wisselwerking tussen onderzoek en praktijk, draagt daardoor bij aan een snellere ontwikkeling van nieuwe producten/diensten en werkt als een incubator voor

Twente Academy Young organiseert activiteiten om de kennis en houding ten opzichte van wetenschap en techniek onder kinderen van 4 tot 14 te verbeteren en doet hier ook onderzoek naar om de aanpak te **testen**.

Een nieuw model met betrekking tot procesbeschrijving van de vakgroep industrieel ontwerpen en business informatie systemen is **getest** bij het FB

innovaties. Het biedt een mogelijkheid om onderzoek te valideren. De campus stellen we ook als living lab beschikbaar aan derden uit onze omgeving. Trekkers zijn de decanen en wetenschappelijk directeurs van de instituten.

Als tweede niveau stellen we de campus als living lab beschikbaar om te **TONEN** wat we doen. Deels door dit in onze eigen bedrijfsvoering toe te passen (zie volgende niveau), deels als demonstratieproject. Een actueel voorbeeld is dat wetenschappers, FB en VGM verkennen welke innovatieve projecten mogelijk zijn om toe te werken naar een energiezuinige campus, een potentieel living lab project. Niet op de campus, maar in de regio, participeert de vakgroep Computer Architecture for Embedded Systems in Proeftuin Slim Net Lochem, een proeftuin voor smart grids.

Als derde niveau gebruiken we de campus om best practices **TOE te PASSEN**. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met onderwijs en onderzoek. Enkele voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van een eigen methodiek om de CO2 footprint van de UT te bepalen in samenwerking met verschillende wetenschappers en gebruikers en samenwerking met de vakgroep positieve psychologie om vorm te geven aan het vitaliteitsbeleid. Hierbij biedt de UT zich aan als launching customer. Niet alleen voor haar eigen onderzoekers, maar ook voor andere partners uit de omgeving. Naast de producten en diensten “van eigen bodem” blijft de UT ook kijken naar andere best practices waarmee zij haar bedrijfsvoering kan blijven verbeteren. Afhankelijk van het onderwerp treedt één van de ondersteunende diensten hier als trekker op, bijvoorbeeld voor gebouw- en terrein gerelateerde zaken het FB, op gebied van duurzame inzetbaarheid

Met de vakgroep Packaging Design and Management wordt gekeken naar **toepassing** van duurzame disposables

van medewerkers, HR.

Tot slot staat de campus bekend als veilig, geborgen en groen. Dat moeten we minimaal op het huidige niveau handhaven door te blijven investeren in de, ook letterlijke, zichtbaarheid van de

De vakgroep Natural Resources (ITC) onderzoekt met aardobservatietechnieken en GIS verschillende landgebruikscenario's van de campus om vast te stellen welke scenario's het meest bijdragen aan het terugdringen van CO2-emissies.

campus. In het kader van internationalisering is het van belang dat we inzetten op verhogen van de aantrekkelijkheid van de campus voor (internationale) studenten en medewerkers. Dit vereist een kwalitatief hoog voorzieningenniveau door goed beheer, excellente dienstverlening en een gevarieerd aanbod in sport, cultuur en andere

voorzieningen. Waar nodig en mogelijk in samenwerking met strategische partners, zoals (commerciële) aanbieders van woonruimte, horeca-ondernemingen en de gemeenten Enschede en Hengelo. Hiervoor is het wenselijk om te onderzoeken in welke mate de bestaande dienstverlening gebundeld kan worden en om te komen tot een integrale dienstverlening van een hoog

kwaliteitsniveau, wellicht breder dan de huidige verkenning voor een nieuwe dienst Campus.

Uitgangspunt is dat de campus en faciliteiten worden ingericht op een internationale populatie, waarbij we gebruik willen maken van de kennis en ervaring die onze internationale medewerkers en studenten meebrengen, zodat we straks bekend staan als "Most Welcome University".

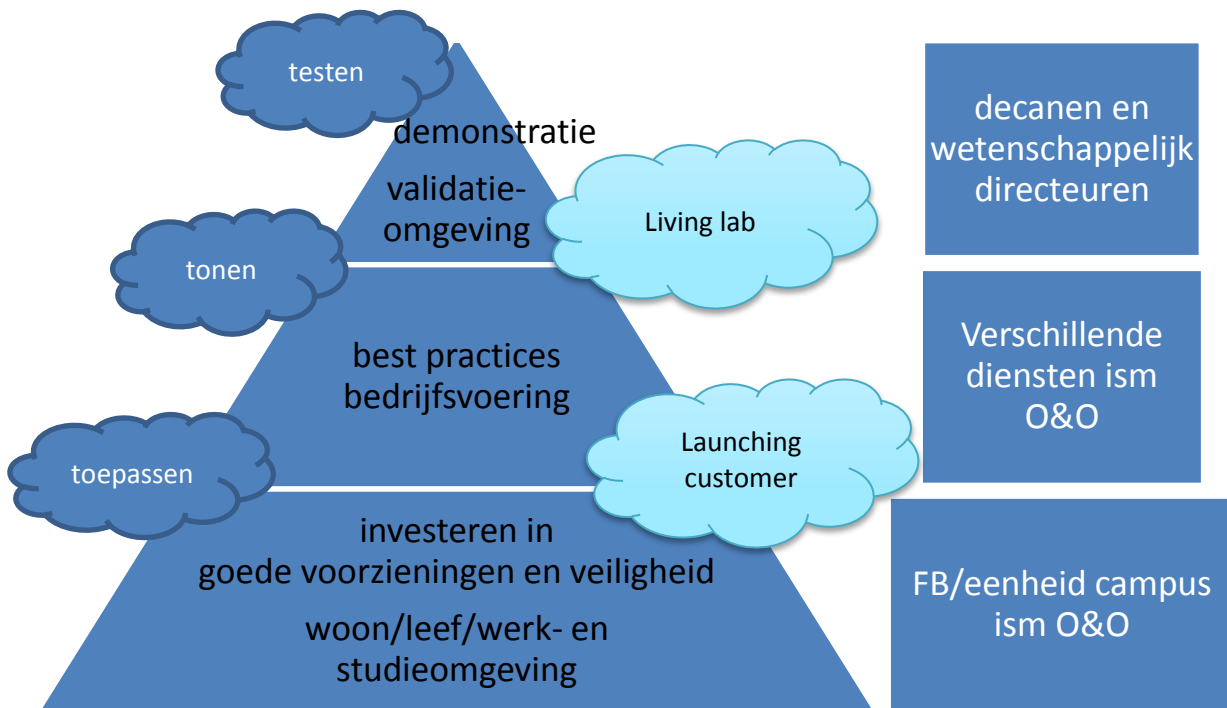
Uitvoering/verantwoordelijkheid hiervoor komt voornamelijk te liggen bij het FB (beheer) en Eenheid Campus (aanbod), zolang de verkenning naar een dienst Campus nog loopt.

Ook hier zoeken we waar mogelijk samenwerking met onderwijs en onderzoek en met de andere diensten.

Studenten van de Master of Environmental and Energy Management lichten i.s.m. FB en VGM het energiezorg-systeem van de UT door

Om optimaal gebruikt te maken van de meerwaarde van de campus en deze bij te laten dragen aan realisering van de Vision 2020 en het Strategic Business Development Plan vraagt een inspanning van primair proces en de ondersteuning samen. Commitment van het CvB is daarbij essentieel.

Onderstaand figuur geeft dit schematisch weer:

Organisatie

Om te zorgen dat we de campus in kunnen zetten volgens bovenstaand model is meer coördinatie en borging nodig. Uitgaande van de piramide stellen we het volgende voor:

- Wijs per niveau een trekker aan;
- Afstemming door de trekkers met vertegenwoordigers van stakeholders vindt plaats in een werkgroep/stuurgroep. De stakeholders zijn o.a. CvB, WP, onderwijs, studenten, “omgeving” (o.a. spin offs, andere organisaties, derden op de campus), diensten;
- In het 1^e kwartaal 2015 ontvangt het CvB een advies met betrekking tot mogelijke inrichting van een dienst Campus. Er wordt daarbij gedacht aan een programmamanager Living lab. Deze zorgt dan voor afstemming, coördinatie, waar nodig het aanjagen van de verschillende betrokkenen en het tot stand komen van een integraal advies over de inhoud;
- Inventariseer mogelijke iconprojecten waar de campus als living lab kan bijdragen aan de realisering;
- Inventariseer welke projecten op de campus zijn te realiseren die aansluiten bij integrale onderzoeksagenda’s;
- Ontwikkel nieuwe businessmodellen voor exploitatie en profilering van de campus die aansluiten op de kernwaarden van Vision 2020. Onderdeel hiervan is in ieder geval:
  - Onderzoeken welke financieringsmodellen bij welke investering passen. Voorstellen worden nu beoordeeld op een terugverdiendtijd van 5 jaar. Duurzame/innovatieve investeringen hebben vaak een langere terugverdiendtijd. Hiervoor moeten andere financieringsmodellen worden gebruikt, bv netto contante waarde of total cost of ownership;

- Zorgen dat niet alleen de kosten centraal staan, maar ook de synergie tussen onderzoek, onderwijs, beheer en externe partners mee laten wegen. Reputatie en uitstraling zijn hierbij ook van belang;
- Instellen van een innovatiefonds voor de diensten, waaruit innovatieve projecten worden gefinancierd. Of een fonds zoals bij de RUG: MJA besparingen worden in een fonds gestort, waarmee living lab projecten worden ondersteund.
- Maak gebruik van de kennis en ervaring van onze internationale community om een aantrekkelijke internationaal georiënteerde campus te ontwikkelen;
- Stel op basis van voorgaande punten een agenda/planning op;
- Met de uitvoering en borging van dit voorstel sluiten we zoveel mogelijk aan bij bestaande gremia. Voor de identificatie van demonstratieprojecten zou bijvoorbeeld (een afvaardiging van) het Strategisch Beraad het aanspreekpunt kunnen zijn. Goede voorzieningen, veiligheid en exploitatie kan worden belegd bij het CDO.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is net als veiligheid een randvoorwaarde waar je als organisatie aan moet voldoen; studenten en medewerkers verwachten dat een universiteit duurzaam opereert. Op dit moment zijn activiteiten op duurzaamheidsgebied versnipperd en voldoet de UT lang niet altijd aan haar eigen [duurzaamheidsmissie](#)² en de door haar ondertekende [ECIU Charter](#)³. De UT kan zich met duurzaamheid onderscheiden van andere Nederlandse universiteiten doordat zij zich al kan profileren op de sociale kant van duurzaamheid, zoals met Twente Academy en projecten van KISS. Om dit goed te organiseren wordt geadviseerd om naar voorbeeld van Maastricht, Utrecht en Wageningen een Green Office op te richten. Aansturing hiervan kan de programmamanager living lab op zich nemen. In bijlage 1 is een voorstel voor een Green Office UT opgenomen.

Inzet studenten

Bij de uitvoering van bovenstaand plan spelen studenten een cruciale rol. Door de studenten mee te nemen in de living lab experience leiden we hen op als de global citizens van morgen, die innovatie, ondernemerschap en maatschappelijke overwegingen meewegen in de beslissingen die zij in hun werkzame leven maken.

Mogelijkheden daarvoor op de campus zijn:

- TOM
- Projecten Atlas
- Aansluiting Enactus
- Opzetten Green Office

Het vervolg

Uit voorgaande is duidelijk dat de campus als living lab bij kan dragen aan het realiseren van de kernwaarden uit Vision 2020:

- Maatschappelijke relevantie en impact;
- Samenwerking/synergie, zowel binnen als buiten de UT;
- Ondernemend en pionierend;
- Internationaal georiënteerd.

Na instemming van het CvB met de uitgangspunten Living lab zoals beschreven in deze notitie volgt verdere uitwerking van de organisatie op drie niveaus:

---

² <http://www.utwente.nl/duurzamecampus/beleid/beleid/missie-1.doc/>

³ <http://www.utwente.nl/duurzamecampus/beleid/beleid/ECIUustainableCharter.docx/>

- Wie gaan hier een rol in spelen?
- Hoe wordt de precieze organisatie vormgegeven?
- Welke randvoorwaarden zijn verder nodig om dit plan te realiseren?

De uitwerking vindt plaats in overleg met het UCB en strategisch CvB onder verantwoordelijkheid van FB en HR.

Bijlage 1

OPZET GO TWENTE

Versie 1.0

GREEN OFFICE TWENTE

WAT IS GREEN OFFICE TWENTE?

Green Office Twente (GO) is hét aanspreek- en verzamelpunt van alles wat er zich aan duurzame ontwikkelingen afspeelt op en rond de Universiteit Twente en het Kennispark. Het verbindt studenten, medewerkers en bedrijven rond actuele duurzame technologische en maatschappelijke innovaties door kennis en ervaring te delen, te inspireren en ideeën te realiseren.

In navolging van de rode en de blauwe balie, is er op de campus van de Universiteit Twente binnenkort ook de groene balie, ofwel het *Green Office Twente* te vinden. Er bestaat een groot aanbod en potentieel aan activiteit en inzet op het gebied van duurzaamheid, maar dit is nog te versnipperd. Medewerkers en studenten met ideeën weten nu niet waar zij terecht kunnen. GO Twente biedt de UT de mogelijkheid om activiteiten op gebied van duurzaamheid beter te organiseren en gebruik te maken van de aanwezige potentie.

Onder duurzame ontwikkelingen worden zowel technologische als maatschappelijke innovaties verstaan. GO zet zich in om de potentie van duurzaamheid te bepleiten in de academische en professionele community. Aansluitend bij de kracht van de UT – High Tech, Human Touch – tracht GO de synergie te stimuleren tussen de technologische en sociaal-maatschappelijke disciplines verbonden aan de universiteit op de terreinen van *onderzoek, onderwijs, organisatie* en *ondernemen*. Op deze manier tracht GO bij te dragen aan een duurzamere samenleving voor mens en techniek en tegelijkertijd aan de (internationale) profilering van de UT met haar groene fysieke en sociale campus.

WAT DOET GREEN OFFICE TWENTE?

GO draagt bij aan de synergie van een living lab op de campus. Tevens is GO hét trefpunt voor studenten, medewerkers en professionals om kennis te delen over toekomstbestendige oplossingen. Want waar kennis en praktijk ontmoeten ontstaat innovatie. Bovendien kunnen studenten, medewerkers en professionals bij de groene balie terecht voor al hun duurzame ideeën, groot of klein, serieus of ludiek. Door het realiseren van innovatieve plannen kan de UT een voorbeeld zijn van een kennisinstituut met maatschappelijke relevantie, waar valorisatie ook binnen de studenten- en medewerkerskring plaatsvindt.

GO organiseert onder andere projectteams en denktanks voor het realiseren van duurzame oplossingen, excursies naar organisaties die voorop lopen in duurzame attitude en ontwikkelingen, lezingen van sprekers met impact, informele ontmoetingen/borrels en een netwerk van experts in duurzame oplossingen op diverse terreinen.

MOGELIJKE DOELSTELLINGEN

- Zichtbaarheid vergroten (intern en extern) van duurzame initiatieven op en rond de campus;
- Goud behalen in de SustainaBul als UT/Kennispark (ranglijst van Universiteiten en Hogescholen op gebied van duurzaamheid);
- Ideeën en (ludieke) acties realiseren om de campus zichtbaar duurzamer te maken: minder afval, meer recycling, meer energie-efficiency, meer toekomstbestendig;
- Studententeam dat invulling geeft aan een ambitieus MVO plan voor de UT;
- Jaarlijks Sustainability Award uitreiken aan studenten/medewerkers/professionals/start-ups;
- Nieuwe duurzame technologieën uitproberen op de campus;
- Duurzame ontwikkeling opnemen als vast thema in de onderwijscurricula;
- GO kent het eerste jaar 250 bezoekers (fysiek/virtueel), koppelt 100 studenten aan professionals en levert 50 (afstudeer-, stage- en project)opdrachten.

VERBINDEND • DELEND • SPECIALISTISCH • MULTIDISCIPLINAIR

WIE IS DE DOELGROEP?

GO bestaat om kennis en praktijk van duurzame technologische oplossingen te verzamelen en te delen onder studenten, medewerkers en bedrijfsleven.

STUDENTEN

De student van nu is de werknemer of werkgever van de toekomst. Een positie die de laatste jaren sterk aan verandering onderhevig is en waaraan **Green Office Twente** een bijdrage levert om hier optimaal op voor te kunnen sorteren. Via GO kunnen studenten zich verbinden aan en informeren over actuele duurzaamheidsprojecten en –initiatieven op en rond de campus. Via het GO kunnen ze hierbij toegankelijk aanhaken en een bijdrage leveren. Bovendien worden afstudeer- en stageopdrachten in het kader van duurzaamheid aangeboden. Hiernaast biedt het programma aan evenementen (bijeenkomsten, excursies, lezingen en denktanks) een rijke inspiratiebron voor studenten. Tot slot kunnen studenten zich aansluiten bij het netwerk van duurzaamheidsprofessionals.

MEDEWERKERS

De medewerker van de UT is verbonden aan een instelling die zich toespitst op het kruisingsvlak van technologie en maatschappij. De medewerkers vormen daarin een stabiele drijvende kracht in duurzame richting. Door middel van het GO kunnen zij gelijkgestemde collega's, studenten en professionals ontmoeten en zich laten inspireren. Daarnaast gelden de mogelijkheden van GO voor studenten uiteraard ook voor medewerkers.

BEDRIJFSLEVEN

Als ondernemende universiteit zijn de ondernemers en bedrijven waarmee zij wordt omgeven in het Kennispark, maar ook daarbuiten, van groots belang. In het kader van toekomstbestendigheid is de link met duurzame activiteiten van bedrijven en de UT daarom eenduidig geborgd via het Green Office Twente.

ORGANISATIE

GO wordt gedreven door studenten omdat studenten geïnteresseerd en gemotiveerd zijn om mee te bouwen aan een duurzamere samenleving vanuit hun capaciteiten als academici. Ze erkennen dat duurzaamheid een wezenlijk onderdeel uitmaakt van toekomstige ontwikkelingen en een

meerwaarde biedt op het curriculum vitae. Een praktisch voordeel is dat de inzet van studenten ervoor zorgt dat de UT haar duurzaamheidsambities tegen relatief lage kosten kan realiseren. De universiteit voorziet in de facilitering zoals ruimte, inrichting, ICT en financiële steun van GO. Daarnaast zorgt de UT voor een coördinator uit haar vaste staf voor 0,4 fte. Deze zorgt voor de verbinding tussen CvB en GO, de link naar UT beleid m.b.t. duurzaamheid en continuïteit binnen GO. Het management van GO wordt in eerste instantie gevormd door de coördinator, het stichtingsbestuur van GeneratIn' en dat van Enactus Twente. Beide stichtingen zijn Student Union erkend met bestuursleden overwegend studierend aan de UT en ambitie op gebied van sociale en technische duurzaamheid. Naast de coördinator worden 3 student-assistenten aangesteld voor 8 uur per week. Verder draait GO op vrijwillig student-activisme met het organiseren van activiteiten en projecten.

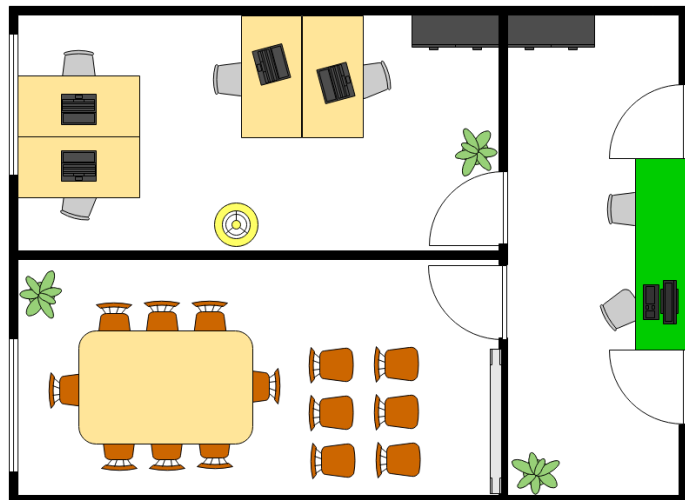
GO werkt namens de Student Union en het CvB nauw samen met de (studie)verenigingen van de UT om thema's, doelstellingen en jaarprogramma's samen te stellen.

GO valt onder de verantwoordelijkheid van de UT, maar werkt autonoom. De coördinator houdt het dagelijks functioneren van GO en het aanhouden van de strategische lijn in de gaten. Organisatorisch valt GO onder de dienst AZ.

LOCATIE

De Bastille biedt op de derde verdieping een ruimte welke kan worden ingericht als groene balie. Dit gebouw is centraal geïmplementeerd op de campus midden tussen de studentenwoningen, campusvoorzieningen, diensten, onderwijs en onderzoek. Ook andere succesvolle student-gedreven organisaties zoals de Student Union, Twente Academy, Bedrijvendagen en het Solar Team zijn hier gehuisvest, wat samenwerking bevordert.

De ruimte bestaat uit 2 losse kamers en een voorportaal. In het voorportaal kan een balie gerealiseerd worden en in de achterliggende ruimtes respectievelijk een vergader- en presentatieruimte en een werkruimte voor de organisatie en projecten.

KOSTEN

De kosten voor de huur van de beoogde ruimte bedragen grofweg €1300,- per maand. Daarnaast zal er een initiële verbouwing plaats moeten vinden om de balie te plaatsen op de plek waar nu nog twee geblindeerde ramen staan. De balie kan worden geplaatst tussen de twee bestaande deuren van het voorportaal. De ruimte kan buiten openingstijden worden afgesloten door plaatsing van een rolluik of een glazen schuifluik (zoals ook bij de rode balie). Ook moeten de deuren in het voorportaal worden voorzien van een slot. Idealiter wordt voor deze verbouwing gebruik gemaakt van duurzame materialen en duurzame verlichting. Tot slot is er meubilair nodig wat geplaatst kan worden zoals de bovenstaande impressie aangeeft. Hierbij kan in eerste instantie gedacht worden aan hergebruik van bestaand meubilair op de campus.

COMMUNICATIE

GO communiceert hoofdzakelijk in het Engels met haar netwerk om het voor een grote groep toegankelijk te maken. Afhankelijk van de doelgroep en context kan er ook in het Nederlands gecommuniceerd worden. GO maakt gebruik van de bestaande communicatiekanalen van het

netwerk en communiceert daarnaast digitaal via een eigen website en functionele e-mailadressen van het management en mondeling via de balie en evenementen.

FINANCIËRING

GO heeft enerzijds een vaste financiering voor het dekken van de vaste lasten en anderzijds van projecten en activiteiten. De vaste lasten omvatten zaken zoals de kosten van de ruimte, salaris en ICT werkplek van de coördinator, salaris van de student-assistenten, boekhoud- en administratiesystemen, kopieer- en printkosten, porto- en telefoonkosten, hosting, bankrekening, kantoorbenodigdheden, promotiemateriaal, verzekeringen, reiskosten en inrichting. De projecten en activiteiten kunnen op projectbasis apart gefinancierd worden door de opdrachtgevers en betrokkenen. De vaste lasten kunnen gedragen worden door centrale financiering vanuit de UT en eventueel vanuit partners.

Exclusief de salarissen bevat onderstaande begroting een indicatie van de jaarlijkse kosten. De vergoeding van de student-assistenten is wellicht ook mogelijk in de vorm van een korting op het collegegeldtarief.

CONCEPT-BEGROTING

Huisvesting	€ 16000
Administratiesystemen	€ 600
ICT & hosting	€ 500
Bankkosten	€ 100
Kopieer- en printkosten	€ 400
Porto- en telefoonkosten	€ 400
Kantoorbenodigdheden	€ 800
Representatie & promotie	€ 3500
Reiskosten	€ 400
Inrichting	€ 300
Overig en onvoorzien	€ 1000
Totaal	€ 24000

PARTNERS

Globale lijst met voorgenomen initiële partners:

- Asito
- Department of Governance and Technology for Sustainability (CSTM)
- Facilitair Bedrijf
- Green Energy Initiative (GEI)
- Green Team Twente
- Human Resources / Duurzame Campus
- ICTS
- Kennispark Twente
- Morgen
- Saxion
- Sodexo
- Solar Team Twente
- Student Union
- Studium Generale
- Van Gansewinkel

ROAD MAP

Ontwikkeltraject Green Office Twente:

0. Nulmeting van het duurzame karakter van de UT/Kennispark
1. Operationeel inrichten Green Office Twente met o.a. taakomschrijvingen en afspraken
2. In kaart brengen van duurzaamheidsprogramma's (initiatieven, onderzoeken, projecten) op en rond de campus
3. Opbouwen netwerk van betrokkenen en geïnteresseerden
4. Contact zoeken en verbindingen aangaan met soortgelijke initiatieven in Maastricht, Utrecht, Wageningen etc.
5. Organisatie van kennisdeling, verbinding en inspiratie
6. Bijdragen aan een duurzame en breed gedragen duurzaamheidsmissie/visie

N.B. de verschillende stadia zijn niet per definitie gescheiden, maar zullen veelal overlappen.

INITIATIEFNEMERS

Dit document is opgesteld in een samenwerkingsverband van onderstaande partijen.

- **Duurzame Campus** heeft als doelstelling de duurzame ambities van de universiteit op de campus uit te stralen.
- **Enactus Twente** heeft als doelstelling vanuit studenten, in samenwerking met de Universiteit Twente en het bedrijfsleven, maatschappelijke projecten te ontwikkelen die levens veranderen en een betere en duurzame wereld mogelijk maken.
- **GeneratIn'** heeft als doelstelling actuele praktische kennis van duurzame oplossingen te genereren en te delen onder HBO en WO studenten terwijl een brug wordt geslagen met professionals.